

trā maiorē tollerare aduersā: & consulte Rei publi. multa cura summo impio inest multi ingentes labores: quos ne quā abnuitis: & pacis opulētia q̄riti: cū oēs puīciā regna maria terrā q̄ alpa aut fessa bellis sint:

ORATIO MACRI. TR. PL. AD PLEBEM.

Siquir. parum existimaretis quid inter ius a maiorib⁹ relictu vobis: & hoc. a. Sulla paratu Seruitiu interesset: multis mihi differēdū fuit: docēdūq; quas ob iniurias & quotiēs a patrib⁹ armata plābes fecisset: utiq; uīdices parauisset omnis iuris sui. I R. PL. nūc portati modo reliquū ē & ire primū uia q̄ capescēdā arbitror libertate: neq; me p̄terit quātas opes nobilitatis sol⁹ impotēs inani specē magistratus pellere dominationē incipiā: quantoq; tuti⁹ factio noxiōq; agat: quā soli innocētēs sed prāter spem bonā ex uobis (quā metū uicē) statui certamin⁹ aduersa p̄ libertate potiora, esse forti uiro quā omnino non certauis: sequāq; oēs alii creati p̄ iure uestro uim cūctā & impta sua gratia aut spe aut prāmissis in uos conuertere: meli⁹q; habēt mercede relinquere: quā gratis recte facere. Itaq; oīs concessere iam in paucōq; dominationē: q̄ p̄ militare nomē arariū exercit⁹: regna: prouintias: occupare: & arcē habēt ex spoliis uestris cū interim more peccōq; uos multitudo singulis habēdos fruendosq; p̄betis exuti omnib⁹ quā maiores relinquere: nisi q̄ a uobis metip̄i per suffragia ut prāsidēs olim nūc dominos destinatis. Itaq; concesser̄ illuc oēs & mox si uestra receperitis ad uos pleriq; (raris enim anim⁹ est ad ea quā placent defendēda) cætera ualidiorū sunt. An dubium habetis num officere qd uobis uno animo p̄gentib⁹ possit: quos languidos secordesq; pertinuere: nisi forte. C. Cota ex factiōe mediā Conf. aliter quā metu iura quādā. Tr. Pl. restituit & quāquā. L. Sicini⁹ primus de potestate Tr. loq; ausus mussantib⁹ uobis circūuentus erat: tamē pri⁹ illi inuidiā metuere quā uos iniuriā pertesum est: quod ego nequeo satis mirari. Quir. nā spē frustra fuisse intellexistis: Sulla mortuo q̄ scelestū imposuerat seruitium: sine mali credebatis: ort⁹ est longe seutor Catul⁹: tumultus intercessit Bruto & Aemelio Mamerco Coss. Dei. C. Curio ad exitiū usque infontis tribuni dominat⁹ est: Lucul⁹ superiore anno quātis animis terit in. L. Quinctium uidistis: quāte deniq; nūc mihi turbā concitaturūq; p̄fecto in cassū agerent si pri⁹ q̄ uos seruendi finē illi dominationis facturi erāt prāsertim cū his ciuilibus armis dicta alia: Sed certatū utriq; de dominationē in uobis sit: Itaq; cætera aut licētia aut odio aut auaritia in tēp⁹ arsere per māsit una res modo quā utriq; quæsita ē: & erepta in posterū uis tribuita: telū a maiorib⁹ libertati paratū quod ego uos moneo quæloq; ut animaduertatis: neu nomina rerum ad ignauiam mutātes ociū pro seruitio appelleritis: quo iam ipso frui: si uera & honesta flagitiū superauerit non ē conditio: fuisset si omnino q̄setis: nūc animū aduerrere & nisi utceritis quoniā omni iniuria grauitate tutior est artius habebūt. Quid cēs igit̄ aliq; uestrum subiecerit primum oium omittēdum morē hunc quē agitis impigræ linguæ: animū ignaui: non ultra conclonis locum memores libertatis: deinde ne uos ad uirilia illa uocē quo tribunos plebi modo patricium magistratum. Libera ab autorib⁹ patriciis suffragia maiores uestri parauere quāuis omnis Quir. in uobis sit & quæ iusta nunc p̄ aliis toleratis p̄ uobis agere aut non agere certe possitis: louē aut alū quē deum consultorē expectatis: magna illa consulū imperia & patrum decreta uos exequendo rata efficitis. Quir. utroque licētā in uos auctum atq; adiutum p̄peratis neq; ego uos uultum iniurias hortor magis uti requiē cupiatis neq; discordias ut illi criminant sed eaq; finē uolens iure gentium res repeto: & si p̄naciter retinebant non arma neq; secessionē tantummodo nec amplius sanguinē uestrum prābeatis cenſebo: gerant habeantq; suo modo ip̄eria: quærāt triumphos Mithridatem Sertorium & reliquias exulum persequātur cum imaginibus suis: absit periculum & labos q̄bus nulla pars fruct⁹ est: nisi forte repentina ista frumentaria lege munita uestra p̄fānt: qua tamen quin iis modis libertatem omnium æstimauere qui p̄fecto nō amplius possunt alimentis carere namq; utilis exiguitate mors prohibetur: Senescunt uires: sic neq; absolut cura familiari tam parua res: & ignaui qui usq; tenuissimas perfrustant: quæ tamē quamuis ampla quoniā seruitiis: prācium ostentare cūlus torpedinis erat decepti & uestrarum rerum ultro iniuria gratiam debere: Nam que alio modo neque ualent in uniuersos neque conabuntur: Cauendus dolus est. Itaque simul comparant delinimenta & differunt uos in aduentum Cnoxi. Pompei: quem ipsum ubi pertinuere lublatum i ceruices suas sua mox dempto metu lacerant: nequa eos pudet uīdices uti se ferunt libertatis tot uiros sine uno aut remittē iniuriā non audere aut ius non posse defendere: mihi quidē satis spectatum ē Pompeium tantæ gloriæ adolēscētē malle principem uolentib⁹ uobis esse quam illis dominationis socium autoremq; in primis fore tribunitiæ potest: Verum Quir. antea singuli ciues in pluribus non in uno cuncti prāsidia habebatis: neq; mortalium q̄squā dare aut eripe talia un⁹ poterat: Itaq; uerboq; satis dictum ē: neq; enī ignorātia res claudit: uerum occupauit: nescio qua uos torpedō: qua nō gloria mouemini neq; flagitio: cunctaq; p̄senti ignaui mutauistis abunde libertate rati q̄ a tergis abstinetur & huc ire licet atq; illuc munera ditium dominōq; atq; hæc eadē non sunt agrestib⁹ sed ceduntur inter potentium inimicitias donoq; danē in prouicias magistratibus: ita pugnatur & uincitur paucis: plābes quocūq; accidit prouictis ē: & indices magis erit. Siquidē maiore cura dominationem illi retinuerint quā uos reperueritis libertatem:

EPISTOLA CN. POMP. AD SENATVM

Saduersus uos patriamq; & deos penatis tot labores pericula suscepissem: quotiēs a prima adolēscētia ductu meo scelestissimi hostes fuis: & uobis salus quæsita est: nihil amplius in absentem me statuissetis quam adhuc agitis. P. C. quem contra ætatem profectum ad bellum sæuissimum cum exercitu optime merito quantum ē in uobis fame miserrima omnium morte cōfecistis: hac i spe. P. R. liberos suos ad bellum misit: hæc sunt prāmia pro uulnerib⁹: & totiēs ob rem pu. fūlo sanguine: fessus scribēdoq; mittendo legatos omnis opes & spes priuatas meas consumpsit: cum interim a uobis p̄ triennium

uix annuus sumptis datus est: sper deos immortalis utrum cenletis me uicē aerari præstare: an exercitū sine frumēto & stipēdio haberi posse. Equidē fateor me ad hoc bellum maiore studio quē consilio pfectū quippe quod nomine modo impii a uobis accepto diebus .xl. exercitum parauit: hostibus in ceruicibus iam Italiae agentis ab alpi⁹ in Hispaniā summouit: per eas iter aliud: atque Annibal nobis opportunius patefecit: recepi Galliā: Pyrenēū. Lacetaniā: Indigetis: & primū imperū: imperū Sertorii uictoris nouis militibus & multo paucioribus substitui: hyememque castris inter seuisimos hostes non per oppida neque ex ambitione mea ægi. Quid deinde de prælia aut expeditiones hybernas oppida excisa aut recepta enūmētē quādo res pl⁹ ualeat quā uerba castra hostiū apud Sucronē capto: & præliū apud flumē. Duriū: & dux hostiū. C. Herēni⁹ cū urbe Valētia: & exercit⁹ delecti satis clara uobis sunt: pro qua is. O grati patres egestamē & famē redditis: itaque meo & hostium exercitui par cōditio ē: Nāque stipēdiū neutri datur uictor uterque in Italiā uenire potest. Quod ego uos moneo: quæso que ut animaduertatis neu cogatis necessitatibus priuatim mihi cōsulare. Hispaniā citerionē que ab hostibus tenet nos aut Sertori⁹ ad iterationē uastauim⁹ propter maritimas ciuitates ultro nobis sumptui honoreque: Gallia superiore anno Metelli exercitū stipēdio frumētoque aluit: & nūc malis fructibus ipsa uix agitatur. Ego non rē familiarē modo: uerū etiā fidē consumpsi: reliqui uos estis: qui nisi subuēitis inuito & p̄dicete me exercit⁹ hinc & cū eo omne bellū Hispaniæ in Italiā transgredientur.

EPISTOLA MITHRIDATIS Rex Mithridates Regi: Arsaci. S.

Omnēs qui secundis rebus suis ad belli societate orantē considerare debent: liceat netum pacē agere: deinde quod quaeritur satis ne piū tutū gloriosum an indecog: sit tibi si perpetua pace frui licet nisi hostes oportū & scelestissimi egregia fama si Romanos oppresseris futura ē: neque petere audeā societate ē & frustra & mala mea cū bonis tuis miseri sperē atque ea quæ te morari posse uideat. Ira in Tigranē recētis belli & mea res rarū prospera: si uera existimare uoles maxime hortabūtur: ille enī obnoxio⁹ qualē tu uoles societate accipiet: mihi fortuna multis rebus ereptis usum dedit bene suadētī & quod florētibus optabile ē: ego non ualidissim⁹ pro beo exēplū quo rectius tua cōponas. Nāque romanis cū nationibus populis regibus cūctis una & ea uetus causa bellādi ē. Cupido profunda iperit & diuitiarū: qua primo cū rege Macedonū Philippo bellū sumptere: deinde a Carthaginēsisbus p̄mebantur amicitium simulātes ei subueniētē Antiochum concussione Asiae per dolū auertere: ac mox Philippo Antiochus unni cis aurum agro & decē milibus talentorū spoliatur⁹ est: Perlen deinde Philippi. F. post multa & uaria certamina apud Samothracas deos acceptū in fidē callidū & repertores perfidiæ: quia pacto uitam dederāt in somniis occidere eum: En cuius amicitia gloriose ostentant initio prodidere. Antiocho pacis mercedem post habitum custodi agri captiui sumptibus & contumeliis ex rege misererimum seruorum effeceres: simulatoque impio testamento filium eius Aristonicum quia patrium regnum petiuerat hostium more per triumphum duxere. Asia ab ipsis obsessa est: postremo Bithyniā. Nicomede mortuo diripuerunt: cum filius Nusa. quam regiam ap̄pellauerat genitus haud dubie esset. Nam quid ego me appellem: quem disunctum undique regnis & tetrarchiis ab imperio eorum: quia fama erat diuitem neque seruiturum esse per Nicomedem bello lacerauerunt sceleris eorum haud ignarum & ea quæ accidere testatum antea Cretenses solos omnium liberos ea tempestate & regem Ptolomæum: atque ego uultus iniurias Nicomedem bithynia expulsi. Asiamque spoliū regis Antiochi recepi: Et græciæ dempsi graue seruitium Incepta mea postremus seruorum Archelaus exercitū prodito impediuit. Illique quos ignauia aut praua calliditas ut meis laboribus tuti essent armis abstinuit acerbissimas poenas soluunt. Ptolomæus præcio dies bellum prolatans Cretenses impugnari semel iam neque finem nisi excidio habituri. Equidem cum mihi ob ipsorum interna mala dilata prælia magisquam pacem datam intelligerem abnuente.

Tigranē: quæ mea dicta sero probat te remoto procul omnibus aliis obnoxio⁹ rursus tamen bellum ceppi. M. Coram Romanū ducē apud Calchedona terra sudis: mari exui classe pulcherrima apud Citricū magno cum exercitū in obsidio morantē frumētū defuit nullo circū adnitēte simul hyems mari phibebat ita sine uel hostiū regredi conatus in patrium cū regnū naufragiis apud paruū heracleam militū optimos cū classibus amisi restituto deinde apud caberam exercitū & uariis inter me atque Luculum præliis inopia rursus ambobus incessit. Illi suberat regnum Ariobarzants bello intactū ego uastis circū omnibus locis in armeniā concessi securitque romani non me sed morem suum omnia regna subuertendi: quia multitudinē arctis locis pugna phibuerunt: imprudētiam tigranis pro uictoria ostētant. Nunc quæso considera nobis opp̄sis utrum firmiorem te ad resistendum: an finem belli futurum putes: scio equidem tibi magnas opes uirorum: armorum & auri esse: & ea re a nobis ad societatem ab illis ad p̄dam peteris: Cæterum consiliū est tigranis regnō integro meis militibus procul ab domo paruo labore per nostra corpora bellum conficere: quomodo neque uincere neque uinci sine tuo periculo possumus: an ignoras Romanos postquam ad occidentem p̄gentibus finem oceanus farcit arma huc conuertisse: neque quicquid a principio nisi partem habere: domum: coniuges agros: impium: conuenas: olim sine patria sine parentibus peste conditos orbis terrarum quibus non humana ulla neque diuina obstāt: quin socios amicos procul iuxta sitos inopes potentisque trahant: excidant omnia que non seruaque & maxime regna hostiis ducant: namque pauci libertatem. pro magna iustos dominos uolunt nos suspecti sumus æmuli & intempore uindictas affuturi. Tu uero cui Seleucra maxima urbium regnumque perfidis inclitis diuitis est quid ab illis nisi dolum in presens & postea bellum expectas. Romani arma in omnes habent accerrima in eos quibus uictis spolia maxima sunt audendo: & fallendo & bella ex bellis serendo magni facti: per hunc morem extinguunt omnia: aut occident quod aut difficile est si tu Mesopotamia: nos Armenia circūgreditur: exercitū sine frumento: sine auxiliis fortuna aut nostris uultis ad